

Til:

Arbeids- og sosialkomiteen,
StortingetP.b 9029 Grønland
0133 Oslo

Tlf 21 01 36 00

post@parat.com
parat.com

NO 971 480 270

Innspill til Prop. 93 L (2025–2026) – endringer i arbeidsulykkesbegrepet mv.

Parat viser til Prop. 93 L (2025–2026) om endringer i folketrygdloven, herunder utvidelse av arbeidsulykkesbegrepet og tydeliggjøring av bevisbyrden ved yrkessykdom.

Parat støtter lovforslaget. Etter vårt syn innebærer proposisjonen en viktig og nødvendig styrking av yrkesskadevernet for norske arbeidstakere. Forslaget følger i all hovedsak opp Stortingets tidligere anmodningsvedtak på en god måte, og representerer et viktig skritt i retning av et mer rettferdig og moderne yrkesskaderegelverk.

Det mest sentrale grepet i proposisjonen er etter vårt syn fjerningen av den såkalte relativiseringen i arbeidsulykkesbegrepet.

Dagens regelverk har i praksis ført til at arbeidstakere i yrker med høy risiko eller stor belastning ofte har hatt et svakere vern enn andre arbeidstakere, nettopp fordi hendelsen eller belastningen har blitt vurdert som «normal» i det aktuelle yrket.

Dette har over tid gitt urimelige utslag for blant annet ansatte i:

- Forsvaret
- politiet
- kriminalomsorgen
- brann- og redningstjenesten
- helsevesenet
- og andre operative og belastningsutsatte yrker

Parat mener det er viktig og riktig at lovforslaget flytter oppmerksomheten bort fra om belastningen var «uventet» eller «usedvanlig», og i større grad knytter vurderingen til den reelle risikoen arbeidstakeren utsettes for gjennom arbeidet.

Etter Parats syn er det viktig at det fremover er den reelle arbeidsrisikoen som er avgjørende, og ikke om hendelsen kan beskrives som atypisk eller usedvanlig.

Forslaget vil etter vårt syn gi et mer realistisk og rettferdig vern for arbeidstakere som skader seg under trening, øvelser eller i fysisk krevende arbeidssituasjoner.

Parat vil samtidig understreke at arbeidet ikke er ferdig.

Vi vil særlig peke på at Stortingets anmodningsvedtak om å fjerne unntaket for belastningslidelser fortsatt ikke er fulgt opp i proposisjonen.

Dagens unntak i folketrygdloven § 13-3 tredje ledd innebærer at belastningslidelser som utvikler seg over tid i muskel- og skjelettsystemet, samt lidelser som utvikler seg som følge av psykiske belastninger over tid, fortsatt faller utenfor yrkesskadeordningen – selv når det er klart at lidelsen skyldes forhold i arbeidet.

Parat vil også peke på at unntaket for belastningslidelser over tid har blitt kritisert for å slå særlig negativt ut i flere kvinnedominerte yrker med høy belastning, blant annet innen helse, omsorg og pleie. Etter vårt syn understreker dette behovet for et mer moderne og treffsikkert yrkesskaderegelverk.

Dette rammer mange arbeidstakere i belastningsutsatte yrker, blant annet innen:

- operative yrker
- helse og omsorg
- pleie
- serviceyrker
- og andre yrker med tunge eller ensidige belastninger over tid

Parat mener det er viktig at dette arbeidet nå følges opp videre uten unødvendige forsinkelser.

Dersom man skal komme i mål med et helhetlig og moderne yrkesskadevern, må også belastningslidelser omfattes av regelverket. *Vi vil derfor oppfordre Stortinget til å understreke viktigheten av at regjeringen følger opp anmodningsvedtaket om å fjerne unntaket for belastningslidelser innen rimelig tid.*

Parat vil også peke på at problemstillinger knyttet til yrkesskadedekning ved hjemmekontor fortsatt ikke er avklart i proposisjonen. Arbeidslivet har endret seg betydelig de senere årene, og det er viktig at arbeidstakere ikke får et svakere vern som følge av hvor arbeidet utføres.

Parat vil også peke på at arbeidslivet har endret seg betydelig siden store deler av dagens yrkesskaderegelverk ble utviklet. Mange av dagens arbeidsrelaterte skader oppstår ikke nødvendigvis gjennom én dramatisk hendelse, men gjennom høy belastning, fysisk og psykisk slitasje, eller gjentatte eksponeringer over tid. Regelverket må i større grad reflektere dette.

Parat støtter også tydeliggjøringen av den omvendte bevisbyrden ved yrkessykdom. Samtidig vil arbeidstakeren fortsatt ha betydelige bevismessige utfordringer knyttet til å sannsynliggjøre at sykdommen omfattes av yrkessykdomslisten. Etter vårt syn viser dette at arbeidet med å styrke yrkesskadevernet fortsatt må videreføres.

Avslutningsvis vil Parat understreke at Prop. 93 L representerer et viktig og riktig skritt mot et sterkere vern for arbeidstakere som påføres skade eller sykdom gjennom arbeid. Samtidig er det avgjørende at arbeidet med belastningslidelser og øvrige gjenstående deler av yrkesskadefeltet videreføres.

Med hilsen

Unn Kristin Olsen
Leder

Arve Sigmundstad
Fagsjef, samfunns-
og myndighetskontakt